

Добро јутро, бивши Руси!

Датум је био 7. новембар 1917. године. Била је ноћ. Сат је показао девет сати, чуо се пуцањ са ратног брода „Аурора“. То је био знак за јуриш. Морнари, ратници, комунисти, сиромаси кренули су на зимски дворач у Санкт Петербургу оштрих погледа и разјарених фаца. Стани, стани, полако! Одакле то? Морал војника био је раван рововима у које су се сами укопали. Залихе хране биле су минималне. Нема пшенице, нема земље, нема ко да оре њиву, радници не могу да се исплате. Нема оружја, ни муниције. Сви су ишли на фронт, а на фронту ништа. Људи су дигли своје гласове и желели су промену. Желели су нормалан живот. Ти који су по команди кренули ка дворцу, били су они који су веровали у оно што им је обећано. „Земља, хлеб и мир“. Истина, одмах сутрадан добили су оно што су тражили. Готово. Црвени су победили. Колика је била цена те црвене победе?

У свакој победи постоје победници и поражени. Један део поражених је спаковао свој живот, своје успомене, своју отаџбину и кренуо у нови свет. Као припадник аристократије, у овој причи поражених, Владимир Набоков започиње живот емигранта. Са својих 18 година, када је отишао, у кофер је спаковао родитељску љубав, интересовање за лептире, познавање два страна језика и његову Русију.

Још један поражени којег бих волела да споменем је Николај Рјепнин, главни јунак дела „Роман о Лондону“ Милоша Црњанског. Рјепнин је човек из познате руске аристократске породице која се посебно истакла у време Наполеона. Са својом славном војничком прошлешћу, Рјепнин у својим зрелим годинама креће са његовом Нађом у емигрантски живот у Лондону.

Иако је ова два човека задесила иста судбина, њих двојица нису били исти, само је суштина њихових судбина била иста. Набоков, са једне стране, вешто се снашао у туђој земљи. Писао је на енглеском, прилагодио се америчкој култури и начину живота. Било му је довољно оно што је понео из Русије са собом: његово детињство, лептире, руски језик и књижевност. Русија у њему била му је довољна.

Са друге стране, лик Рјепнина представљао је реалнију слику руских емиграната. Сиромашан, гладан, промрзао, Рјепнин у Лондону покушава да склопи мозаик свог новог живота. Он је несрећан јер је официр поражене војске, а додатни тег на његовој души било је и то што се осећао као дезертер. Постоји ли упуство шта спаковати, ако знаш да заувек одлазиш из своје отаџбине? Рјепнинова Нађа је сматрала да је то књига Пушкинове поезије. Набоков да су то сећања.

Будити се и заспивати са носталгијом у срцу, труд да се научи туђи језик, чезнути за нечим што је остало иза тебе, питати се да ли је морало тако... Тако изгледа живот емиграната. „Вечни странци“ је универзална синтагма за све емигранте. Чак ни Русија није толико велика да у њу стану све успомене које човек са собом из ње носи. Да ли је то што ће се звати Русима једино што њима остаје од своје отаџбине? Јутра више не проводе испијајући чај и слушајући Чајковског на радију, немају више беле ноћи Санкт Петербурга. Сада сањају снове далеких земаља.

Десио се историјски преврат. Да ли су победници стварно победници, и да ли су поражени морали да заслуже судбину која их је задесила? У сваком случају, добро јутро, бивши Руси!